OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Lisäselvitys

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
Oikeusturvapalvelut
Hallitusneuvos Terhi Salmela

10.11.2022

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Oikeusministeriön lisäselvitys perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella (HE 216/2022 vp)

Perustuslakivaliokunnan lausunto

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan (PeVL 59/2022 vp), että ehdotetulle suojaosuuden korottamiselle on hallituksen esityksessä esitetty perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät perusteet. Ehdotetun sääntelyn oikeasuhtaisuuden osalta valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että ulosottoa koskevan sääntelyn kokonaisuudesta johtuen nyt ehdotettu sääntely muodostuu kohderyhmältään laajemmaksi kuin ehdotetun sääntelyn julkilausuttu tarkoitus on. Lakivaliokunnan on syytä tarkastella sääntelyn kohdentumista.

Oikeusministeriön lisäselvitys

Suojaosuuden korottaminen pienentää ulosmittauksen laskentasääntöjen vuoksi tulorajaulosmittauksen piiriin kuuluvien pienituloisten ulosottovelallisten tulojen ulosmittausta sekä ankarimman laskentasäännön piiriin kuuluvien suurituloisten velallisten tulojen ulosmittausta. Suurituloisten velallisten osalta ulosmittauksen keventäminen ei välttämättä olisi tarpeen.

Oikeusministeriö on arvioinut lakivaliokunnalle 10.11.2022 toimitetussa vastineessa kuvatulla tavalla, että suojaosuuden korottamisen jälkeen tulorajaulosmittauksen piiriin kuuluisi noin 79 prosenttia, keskituloisten velallisten ryhmään noin 20 prosenttia ja ankarimman laskentasäännön piiriin noin yksi prosentti ulosmittausvelallisista. Noin 2 000 henkilön arvioidaan muutoksen seurauksena siirtyvän ankarimman laskentasäännön piiristä lievempään yhden kolmasosan ulosmittaukseen. Jos suoja-

osuuteen tehtäisiin pelkkä indeksitarkistus, suurituloisimpien velallisten ryhmään kuuluisi arvion mukaan alle neljä prosenttia ulosmittausvelallisista. Sanottujen arvioiden perusteella voidaan todeta, että suojaosuuden korottamisen vaikutus kohdistuu pääasiassa pienituloisiin velallisiin, joiden osalta ulosmittauksen määrän keventäminen on tarpeen.